

Evaluatierapport politieoptreden Weiteveen

Een evaluatie van de politie Eenheid Noord-Nederland

Versienummer	1.0
Datum	27 januari 2025
Status	Definitief
Rubricering	Niet Vertrouwelijk

Inhoud

Overzicht met gebruikte afkortingen	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Leeswijzer.....	3
1.3 Opdracht en uitvoering van de evaluatie	3
2. Context.....	5
2.1 Context basisteam.....	5
2.2 Juridisch kader	7
3. Overzicht van de gebeurtenissen op hoofdlijnen	9
4. Bevindingen en conclusies	11
5. Leerpunten op basis van de bevindingen.....	17
6. Aanbevelingen	20
6.1 Doorontwikkeling gericht op toerusting medewerkers, regie en professionele beoordeling.....	20
6.2 Doorontwikkeling gericht op verbetering van <i>checks and balances</i> rond stelsel van legaal wapenbezit	21
6.3 Doorontwikkeling in de eenheid; leerpunten die inmiddels zijn opgepakt	21

Overzicht van gebruikte afkortingen

In dit rapport worden de volgende afkortingen gebruikt:

AMvB's	Algemene Maatregelen van Bestuur
AOV	Ambtenaar Openbare orde en Veiligheid
BIT	Beleidsinterventieteam
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BVH	Basisvoorziening Handhaving
COP	Coördinatiepunt Operationeel Politiewerk
Cwm	Circulaire wapens en munitie
DROS	Dienst Regionale Operationele Samenwerking
GGP	Gebiedsgebonden Politiezorg
KCT	Korpscheftaken
Mw I&S	Medewerker Intake & Service
OE GGP L&S	Operationeel Expert Leiding & Sturing
OE GGP Wijk	Operationeel Expert Wijk
OS	Operationeel Specialist
OVO	Operationeel Veiligheidsoverleg
OVO+	Operationeel Veiligheidsoverleg plus
Ow	Omgevingswet
RSC	Regionaal Service Centrum
SASH	Screening Assessment for Stalking and Harassment
WWM	Wet wapens en munitie

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 16 januari 2024 vond een geweldsmisdrijf plaats waarbij twee mensen om het leven zijn gebracht. Aan dit misdrijf ging een langdurig conflict vooraf dat in eerste instantie civielrechtelijk van aard was. De verdachte die direct na het misdrijf is aangehouden, was een van de betrokkenen in het conflict. Het geweldsmisdrijf en de gebeurtenissen die eraan vooraf gingen hebben enorme impact op zowel de familie van de slachtoffers, als op de familie van de verdachte. Het heeft ook diepe indruk gemaakt op politiemedewerkers. Dat de situatie is geëscaleerd tot een geweldsmisdrijf met dodelijke slachtoffers wordt zeer betreurd.

De eenheidsleiding politie Noord-Nederland heeft de opdracht gegeven om het handelen van de politie in deze casus te evalueren. De politie beschouwt evalueren als een belangrijke basis voor doorontwikkeling en verdere professionalisering. Ook wil de politie actief transparant zijn over het handelen in de casus. De bevindingen uit de evaluatie en de leerpunten die hieruit voortkomen zijn opgenomen in dit evaluatierapport.

1.2 Leeswijzer

Voor deze evaluatie is vanuit verschillende perspectieven informatie verzameld over het handelen van de politie in de casus. Dit evaluatierapport bevat een samenhangende beschouwing van de verzamelde informatie. Het evaluatierapport dient als basis om te bepalen welke doorontwikkelingen worden ingezet.

Het evaluatierapport is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1 beschrijft de evaluatieopdracht en legt uit op welke manier de evaluatie is uitgevoerd.

Hoofdstuk 2 schetst de context van de casus: de manier van werken in een basisteam en het juridisch kader rondom het handelen van de politie in de casus.

Hoofdstuk 3 beschrijft op hoofdlijnen de gebeurtenissen van de casus in chronologische volgorde.

Hoofdstuk 4 beschrijft de bevindingen van de evaluatie.

Hoofdstuk 5 beschrijft de leerpunten.

Hoofdstuk 6 geeft aanbevelingen voor de doorontwikkeling van het handelen van de politie.

1.3 Opdracht en uitvoering van de evaluatie

De opdracht

De evaluatieopdracht luidde als volgt: *Ter interne lering en ontwikkeling evalueert de politie haar eigen handelen in deze casus. Hiervoor is input opgehaald langs vijf perspectieven:*

1. Registraties in het politiesysteem en daaraan verbonden acties
2. Eerste beschouwingen op basis van registraties in politiestructuren
3. Juridische beschouwing van het handelen van de politie
4. Vakmatige reflectie vanuit de landelijke portefeuilles Zorg & Veiligheid en Korpscheftaken
5. Reflectie door (direct) betrokken politiemedewerkers

Deze vijf perspectieven kunnen niet als losstaand worden beschouwd, maar dienen in samenhang te worden gezien. Het strafrechtelijk onderzoek dat volgde na het geweldsmisdrijf valt buiten deze evaluatie.

De uitvoering

De evaluatie is uitgevoerd onder regie van een Beleidsinterventieteam (BIT). Het BIT is een multidisciplinair team dat onder verantwoordelijkheid van de eenheidsleiding politie Noord-Nederland tijdelijk is ingesteld direct na het geweldsmisdrijf op 16 januari 2024. Een BIT is bedoeld om vanuit beleidsmatig perspectief regie te voeren in complexe casuïstiek. Leden van het BIT zijn medewerkers vanuit verschillende vakgebieden en verantwoordelijkheden. De vaste kern van het BIT voor deze casus bestaat uit een lid eenheidsleiding, leidinggevend van district Drenthe en de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) en medewerkers van de afdelingen Communicatie, Bestuursondersteuning en Politieprofessie.

Het BIT heeft voor uitvoering van de opdracht een werkgroep ingesteld. De werkgroep heeft een feitenrelaas en een eerste beschouwing gemaakt. In het feitenrelaas staan meldingen die in relatie tot de casus in het politiesysteem zijn geregistreerd, in de periode van 18 februari 2023 tot en met 16 januari 2024. Ook is hierin opgenomen wat de politie met de meldingen heeft gedaan. Op basis van het feitenrelaas is een eerste beschouwing gemaakt van het handelen van de politie in de casus. Vervolgens is een juridische beschouwing gedaan, waarbij het handelen van de politie is getoetst aan de wet- en regelgeving.

Het feitenrelaas, de eerste beschouwing van het handelen van de politie en de juridische beschouwing zijn in februari 2024 voor reflectie voorgelegd aan medewerkers die verbonden zijn aan de landelijke portefeuilles Zorg & Veiligheid en Korpscheftaken (KCT) vanwege hun deskundigheid op deze gebieden. De medewerkers waren niet betrokken bij de gebeurtenissen in de casus. Eind maart 2024 heeft het BIT een reflectie vanuit de landelijke portefeuilles ontvangen. Daarna zijn direct betrokken politiemedewerkers van basisteam Zuidoost Drenthe, de afdeling KCT en het Regionaal Service Centrum (RSC) geïnterviewd. De medewerkers zijn gevraagd te reflecteren op het eigen handelen in relatie tot de gebeurtenissen in de casus. Basis voor de interviews waren de hiervoor genoemde beschouwingen en de reflecties vanuit de landelijke portefeuilles. De interviews hebben in juni en juli 2024 plaatsgevonden. Informatie en bevindingen uit deze casus zijn in samenhang beschouwd en geanalyseerd. Op basis daarvan is dit eindevaluatierapport gemaakt.

De belangrijkste actoren in deze casus zijn verschillende politiemedewerkers van basisteam Zuidoost Drenthe (verder: basisteam), de afdeling KCT en het RSC. De evaluatie richt zich met name op de werkwijzen, processen en inzet van deze politieonderdelen en -functies. De leerpunten uit deze evaluatie worden zowel landelijk als op eenheidsniveau opgepakt.

2. Context

Om de bevindingen uit de evaluatie in perspectief te kunnen plaatsen, delen we eerst informatie over de organisatie en de sturing in het basisteam. We gaan kort in op de taken van het basisteam en de functies die hierin een rol hebben. Daarna volgt een paragraaf over een aantal juridische kaders die relevant zijn voor deze casus, zoals het doen van aangifte en de procedure van een wapenverlof aanvragen.

2.1 Context basisteam

Veiligheidsproblematiek

De casus speelde in het werkgebied van basisteam Zuidoost Drenthe en begon als een conflict dat civielrechtelijk van aard was. Basisteam Zuidoost Drenthe krijgt jaarlijks enkele honderden meldingen die te maken hebben met conflicten. De politie kan een civiel geschil niet oplossen, maar moet vaak bijdragen aan de beheersbaarheid van de situatie en aan de veiligheid van betrokkenen. Interventies door de politie in civielrechtelijke zaken zijn in eerste instantie dan ook daarop gericht. Regelmatig zijn het complexe zaken waarmee de politie maanden en soms jaren bemoeienis heeft gehad en waarvoor geen eenvoudige oplossing is. Er worden voortdurend keuzes gemaakt in het werk en daarbij wordt steeds afgewogen of een zaak urgent wordt en de politie eventueel moet opschalen.

Organisatie en sturing in het basisteam

Een basisteam voert het politiewerk uit in een geografisch gebied. Het werkgebied van basisteam Zuidoost Drenthe bestaat uit de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen. Het gebied kent zowel grootstedelijke als plattelandsproblematiek. Naast de intake, noodhulp, wijkzorg en opsporing van veel voorkomende criminaliteit, voert het basisteam ook andere taken uit. Denk aan de politieke jeugdtaak, (huiselijk) geweld, dierenpolitietaken, reguliere verkeerstakingen, executietaken, vreemdelingtoezicht en identiteitscontrole, een deel van de milieuhandhaving, een aantal korpscheftaken (toezicht) en slachtofferzorg. Waar nodig werkt het basisteam samen met andere basisteams binnen het district, met de districtsrecherche, met andere diensten en met lokale, externe partners.

Wijkagenten zijn het vaste aanspreekpunt voor bewoners, bedrijven en instanties binnen het geografische gebied van het basisteam. Ze hebben, samen met andere politiemedewerkers en ketenpartners, een cruciale rol bij de integrale aanpak van veiligheid in de wijken. Basisteam Zuidoost Drenthe werkt clustergericht. Dit betekent dat medewerkers binnen het zorggebied van het basisteam verantwoordelijk zijn voor de aanpak van de problematiek in een geografisch deelgebied. Naast wijkagenten bestaat het basisteam uit onder meer twee teamchefs, operationeel specialisten, operationeel experts en andere functies. De voor deze casus relevante rollen zijn hieronder opgesomd. Een succesvolle aanpak van veiligheidsproblemen vereist een goede samenwerking tussen medewerkers die allemaal een specifieke bijdrage leveren vanuit hun rol.

- *Teamchef* is verantwoordelijk voor het resultaat van het team en vast aanspreekpunt voor het lokaal bestuur. Informeert en adviseert het bevoegd gezag over (de aanpak van) impactvolle veiligheidsproblemen. Is verantwoordelijk voor het keuze- en stuurproces binnen het basisteam. Bij veiligheidsproblemen die de eigen mogelijkheden overstijgen

of wanneer andere interventies gepast zijn, wordt opgeschaald naar het overleg met ketenpartners.

- *Operationeel Specialist (OS)* ondersteunt de wijkagent en de operationeel expert GGP Wijk op zwaardere problematiek. Is adviseur van en spil tussen de teamchef en de wijkagent, voor het maken van (beleids)keuzes op inzet en werkmethodes.
- *Operationeel Expert Gebiedsgebonden Politiezorg Leiding & Sturing (OE GGP L&S)* is verantwoordelijk voor de dagelijkse operationele sturing van mensen, middelen en het werk. Geeft werkopdrachten uit en int deze. Ondersteunt wijkagenten bij het oplossen van operationele vraagstukken.
- *Operationeel Expert GGP Wijk (OE GGP Wijk)* is de wijkagent die wordt ingezet voor wijk-overstijgende problematiek op thema's, doelgroepen en complexe problemen. Door verdere specialisatie beschikt deze agent over kennis, ervaring en opleiding over (meer) analytische en regisserende vaardigheden. Is verbonden met de geografisch werkende wijkagenten die te maken hebben met gelijksoortige problematiek en ondersteunt hen voor een bepaalde periode bij de aanpak. Agendeert en bespreekt veiligheidsproblemen binnen het Operationeel Veiligheidsoverleg plus (OVO+).
- *Senior GGP (wijkagent)* is de regisseur in de wijk en binnen het team. Signaleert problemen en is het aanspreekpunt van de politie in de wijk. Heeft een goed beeld van problemen in de wijk en agendeert en bespreekt deze binnen het Operationeel Veiligheidsoverleg (OVO). Heeft een coördinerende rol in de aanpak van problemen en is een belangrijke spil in het initiëren van een integrale aanpak.
- *Medewerker Intake & Service (Mw I&S)* voert intakegesprekken met burgers en neemt aangiftes op. Stelt, met de informatie van burgers en collega's, processen verbaal op zodat de opvolging kan worden gestart.

Sturing op de uitvoering van de gebiedsgebonden politiezorg gebeurt in verschillende overleggen. De belangrijkste voor het basisteam zijn het driehoeksoverleg, OVO en OVO+. Ze worden hierna kort toegelicht.

Driehoeksoverleg

Leden van het driehoeksoverleg zijn de burgemeester, de gebiedsofficier van justitie en de lokale teamchef van het basisteam. In het driehoeksoverleg maakt het bevoegd gezag afspraken over de inzet van de politie op de lokale prioriteiten en de criminaliteitsbeheersing. Ook kunnen driehoeksleden veiligheidsproblemen inbrengen. In het driehoeksoverleg worden afspraken gemaakt over de aanpak en de te nemen (bestuurlijke) maatregelen die bijdragen aan het oplossen van veiligheidsproblemen.

Operationeel Veiligheidsoverleg (OVO)

In het OVO dat in het basisteam periodiek op gemeentelijk niveau plaatsvindt, worden veiligheidsproblemen ingebracht en besproken. Basis hiervoor zijn informatie en bevindingen van de wijkagenten en afspraken uit het driehoeksoverleg. Aan het OVO nemen deel: wijkagenten, OE GGP Wijk, OE GGP L&S en een Ambtenaar Openbare orde en Veiligheid (AOV) van de gemeente. Tijdens het OVO wordt afgestemd welke personen acties ondernemen in de aanpak van een specifiek probleem en of een beroep moet worden gedaan op andere (basis)teams en externe partners. Op basis van de afgesproken koers worden werkopdrachten uitgezet aan medewerkers in het basisteam.

Operationeel Veiligheidsoverleg plus (OVO+)

Als uit het OVO blijkt dat een veiligheidsprobleem in meerdere gemeenten speelt en/of complex of impactvol is, dan wordt dit ingebracht in het OVO+. Deelnemers aan het OVO+ zijn onder meer de teamleiding, OE's GGP Wijk en de OS.

Het basisteam heeft een Coördinatiepunt Operationeel Politiewerk (COP). De medewerkers van het COP ondersteunen de teamchef en de OE's GGP L&S bij het kiezen in de aanpak van veiligheidsproblemen en sturen op politiewerk. De taken van het COP liggen in het coördineren, samenvoegen en afstemmen van werk, informatie en capaciteit voor het politiewerk. Het COP heeft een rol in de voorbereiding van het OVO.

2.2 Juridisch kader

In de evaluatie is het handelen van de politie in de casus onder meer getoetst aan bepalingen uit wet- en regelgeving. De voor deze casus meest relevante bepalingen zijn hierna weergegeven. We gaan in op het opnemen van een aangifte en de wet- en regelgeving rondom wapenverloven.

Aangifte

De politie is op grond van artikel 163 lid 6 en artikel 165 lid 1 uit het Wetboek van Strafvordering verplicht een aangifte in ontvangst te nemen. Hier kan de politie alleen een uitzondering op maken wanneer al op voorhand, zonder enig verder onderzoek en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of de gebeurtenis waarvoor iemand aangifte wil doen niet te kwalificeren is als een strafbaar feit.

Aanvraagprocedure wapenverlof en thuiscontroles

Voor het aanvragen van een wapenverlof of een extra wapen (verlof tot verkrijging) gelden volgens artikel 6a van de Wet wapens en munitie (WWM) de volgende eisen:

- De aanvraag moet in persoon worden gedaan onder overlegging van een geldig identiteitsbewijs;
- De aanvrager moet hebben meegewerkt aan een door de minister aangewezen onderzoek. Concreet betekent dit dat een WM32-inlichtingenformulier moet worden overgelegd (de zogenoemde eigen verklaring);
- De aanvrager moet drie referenten opgeven;
- De aanvrager moet in persoon aanwezig zijn bij de controle van de aanwezigheid van een goede kluisvoorziening op het adres van de aanvrager;
- Het verlof dient in persoon te worden uitgereikt.

De bovenstaande eisen zijn ook opgenomen in de Omgevingswet (Ow) en het Omgevingsbesluit.

Op grond van artikel 6a lid 4 van de WWM kunnen hierover bij ministeriële regeling¹ aanvullende regels worden gegeven. In de Regeling wapens en munitie worden in artikel 43c aanvullende regels gegeven voor de opslag van wapens en munitie. Artikel 43d van deze regeling schrijft voor dat de korpschef toezicht houdt op de opslageisen en ten minste één

¹ Een ministeriële regeling wordt gemaakt door één of meer ministers ([De Nederlandse Grondwet, 2024](#)).

keer in de drie jaren een onaangekondigde thuiscontrole uitvoert bij personen die bevoegd zijn tot het voorhanden hebben van een vuurwapen.

Intrekken wapenverlof bij 'vrees voor misbruik'

In de WWM, de Ow en de onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) staat op welke gronden de wapenverloven en omgevingsvergunningen jachtgeweeractiviteit (jachtakte) geweigerd of ingetrokken worden. Op grond van artikel 5.39 onder a van de Ow, trekt het bevoegd gezag een omgevingsvergunning in, in de gevallen of op gronden die bij AMvB worden bepaald. In artikel 5.42 lid 3 van de Ow², wordt in ieder geval aangewezen het geval waarin de omgevingsvergunninghouder misbruik heeft gemaakt van wapens of munitie of van de bevoegdheid die voorhanden te hebben, of waarin er andere aanwijzingen zijn dat aan hem het voorhanden hebben van wapens en munitie niet langer kan worden toevertrouwd. Artikel 8.104 lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaalt vervolgens wanneer de korpschef een omgevingsvergunning in ieder geval intrekt, zoals in het geval van 'vrees voor misbruik', lid 1 sub c³.

In de Circulaire wapens en munitie 2019 (Cwm 2019)⁴ zijn de criteria opgenomen waaraan wordt getoetst of sprake is van 'vrees voor misbruik'. Deze term wordt meer uitgebreid beschreven aan de hand van jurisprudentie. Zo is in de Cwm onder andere het kopje 'Psychische gesteldheid' opgenomen waarin wordt gesproken over stressvolle (levens)omstandigheden. Verder is het vaste rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat al geringe twijfel aan het voorhanden hebben van vuurwapens en munitie voldoende reden is om een wapenverlof of een jachtakte in te trekken. Het is de taak van Korpscheftaken (KCT) om aan de hand van deze kaders na te gaan of hiervan in een specifiek geval sprake is.

Hoewel KCT dus beschikt over enige professionele beoordelingsruimte bij de vraag of sprake is van 'vrees voor misbruik', is er nadrukkelijk geen sprake van discretionaire bevoegdheid. Dit laatste betekent dat er geen vrije beslissingsruimte is. Als er objectiveerbare aanwijzingen zijn dat het voorhanden hebben van wapens en munitie niet langer aan een jachtaktehouder kan worden toevertrouwd, moet KCT de betreffende jachtakte⁵ intrekken en de bijbehorende wapens en munitie in bewaring nemen.

² Zoals bedoeld in artikel 5.39 onder de a OW.

³ Tot 31 december 2023 stond dit in de Wet natuurbescherming, artikel 5.4 lid 4 sub c.

⁴ Volledige bron: Cwm 2019, Bijzonder deel (B), paragraaf 1.2.

⁵ Dit is een term uit de Wet natuurbescherming, die geldig is tot 31-12-2023. Sinds 1 januari 2024 heet dit officieel een omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit. In dit rapport spreken we nog over een jachtakte en/of een wapenverlof. In het verlengde hiervan, over jachtaktehouder en verlofhouder.

3. Overzicht van de gebeurtenissen op hoofdlijnen

Vanaf 18 februari 2023 ontving de politie meldingen en verzoeken van betrokkenen in deze casus. Betrokkenen hadden een conflict dat civielrechtelijk van aard was. In de periode tot en met 16 januari 2024 kwamen bij de politie via verschillende kanalen zo'n tachtig meldingen binnen, van onder meer smaad, laster, intimidatie en bedreiging. De meeste meldingen werden telefonisch via 0900 - 8844 gedaan bij het Regionaal Service Centrum (RSC), een aantal meldingen werd gedaan rechtstreeks bij het basisteam (bij medewerkers Intake & Service of de wijkagent). In de opvolging van meldingen zijn veel politiemedewerkers van vooral basisteam Zuidoost Drenthe ingezet. De politie heeft van betrokkenen tussen begin augustus 2023 en januari 2024 vier aangiftes opgenomen. Eén van de betrokkenen was jachtaktehouder en had een wapenverlof. De betrokkene was sinds 2004 in het bezit van een jachtakte en was als verlofhouder bekend bij Korpscheftaken (KCT). Hij heeft jaarlijks een jachtakte aangevraagd. De laatste aanvraag was halverwege februari 2023.

Eind april 2023 plaatste KCT de jachtaktehouder op de briefinglijst naar aanleiding van informatie uit registraties. Op deze lijst worden alle verlofhouders geplaatst waarvan uit de politiesystemen blijkt dat er bijzonderheden zijn. Het heeft als doel een afweging te maken of actie moet worden ondernomen.

Begin mei 2023 had een politiemedewerker van het basisteam naar aanleiding van meldingen een gesprek met een van de betrokkenen. Binnen het basisteam was toen nog niet algemeen bekend dat betrokkene jachtaktehouder was. De informatie uit dit gesprek kwam ook bij KCT en omdat dit gesprek had plaatsgevonden zag KCT geen aanleiding om ook zelf met de jachtaktehouder in gesprek te gaan.

In juni 2023 wilde een van de betrokkenen aangifte doen. De betrokkene vertelde dat ook de kinderen in het conflict werden betrokken. De politie heeft op dat moment geen aangifte opgenomen. Wel heeft de politie de melding vastgelegd en afgesproken dat de betrokkene zelf nog op zoek zou gaan naar een getuige van het strafbare feit waarvan de betrokkene aangifte wilde doen.

Begin juli 2023 meldde een van de betrokkenen dat mensen op sociale media onwaarheden vertelden over deze betrokkene en diens rol in het conflict. De politie heeft de betrokkene uitgenodigd voor bemiddeling met de andere partij in het conflict, maar de betrokkene gaf aan hiervoor niet open te staan.

Half juli 2023 ging een politiemedewerker van het basisteam na een melding langs bij betrokkenen. Een van hen vertelde een jachtakte te hebben. De politiemedewerker gaf deze informatie door aan KCT.

Op basis van meerdere meldingen van betrokkenen over en weer en daaraan gekoppelde registraties in politiesystemen, plaatste KCT de zaak half juli 2023 weer op de actuele briefinglijst en bekeek deze kwestie opnieuw. Door KCT werd geen directe actie of maatregel nodig gevonden.

Begin september 2023 meldde een van de betrokkenen zich thuis niet meer veilig te voelen. De betrokkene wenste beveiliging voor de deur. Ook de andere partij in het conflict gaf aan zich ernstig zorgen te maken.

De politie informeerde de betrokkene dat er geen beveiliging zou komen maar dat de politie wel vaker in de buurt zou surveilleren. De betrokkene vertelde aangifte te willen doen van stalking. De politie heeft hierop gevraagd of buurtbemiddeling een optie was voor deze betrokkene, maar daarvoor was volgens de betrokkene te veel gebeurd. Ook informeerde de politie naar de stand van zaken van het civiele conflict tussen partijen. De betrokkene gaf aan dat de behandeling hiervan langer duurde dan verwacht. De politie had hierop contact met een ambtenaar van de gemeente om te bekijken of actie mogelijk was in verband met de onrust die was ontstaan bij de betrokkenen en mensen in hun omgeving, maar dit leidde niet tot afspraken.

Eind september 2023 besloot KCT met de jachtaktehouder in gesprek te gaan. KCT heeft geprobeerd contact te leggen, telefonisch en door bij de betrokkene thuis langs te gaan. Het is niet gelukt om contact te krijgen. Er werd verder geen actie ondernomen.

In de periode daarna volgden, naar aanleiding van meldingen, nog verschillende contacten tussen de politie en de betrokkenen.

Begin januari 2024 liep het conflict voor het eerst uit op een fysieke escalatie tussen de in het conflict betrokken partijen. Hierop werd één betrokkene aangehouden. De volgende dag werd deze betrokkene vrijgelaten.

Op 16 januari 2024 vond het geweldsmisdrijf plaats waarbij twee betrokkenen om het leven kwamen.

4. Bevindingen en conclusies

De informatie die met de evaluatie vanuit de vijf perspectieven is verkregen, is in samenhang beschouwd en geanalyseerd. Dit heeft geleid tot onderstaande bevindingen.

4.1 Algemeen

Er is door de politie, vanaf 18 februari 2023 tot en met 16 januari 2024, intensief bemoeienis geweest met het conflict tussen betrokkenen. In de opvolging van de ongeveer tachtig meldingen die in deze casus bij de politie zijn gedaan, zijn veel politiemedewerkers betrokken geweest. Maandelijks waren er meerdere contactmomenten met de betrokkenen. Zo zijn er diverse huisbezoeken geweest en zijn vele gesprekken gevoerd. Een aantal keer is, naar aanleiding van een melding, opgetreden om verdere escalatie van een ruzie te voorkomen. Ook is incidenteel geprobeerd samenwerking met ketenpartners in te zetten. Vooropgesteld kan niet worden gesteld dat het dodelijke geweldsmisdrijf voorkomen had kunnen worden. Wel wordt onderkend dat de politie andere interventies had kunnen en in enkele gebeurtenissen had moeten doen, gericht op structureel herstel van de veiligheid.

4.2 Regie en ketensamenwerking

Het conflict tussen betrokkenen werd door politiemedewerkers voortdurend beschouwd als een civielrechtelijk conflict. Vanuit die context zijn afwegingen gemaakt over opvolging van meldingen en het opnemen van aangiftes. De politie had veel aandacht voor de afzonderlijke incidenten en hierop is een groot aantal interventies geweest. Meldingen werden echter veelal geïsoleerd beschouwd en beoordeeld waardoor het geheel van escalatie en onveiligheid werd gemist en daarmee de urgentie om regie te (gaan) voeren op het gehele politieproces.

De problematiek in deze casus was complex en speelde langdurig. Gegeven het patroon van meldingen (groot aantal, over en weer, gedurende een lange periode) en de ernst van de gebeurtenissen (er werden door betrokkenen meldingen gedaan over onveiligheid, ook waren kinderen betrokken) had moeten worden opgeschaald naar het overleg met ketenpartners. Een gezamenlijke aanpak met ketenpartners was nodig geweest voor een goede risico-inschatting en expertisebevraging en voor het opmaken van een integraal plan van aanpak.

Het basisteam had medio 2022 een transitie doorgemaakt van thematisch naar clustergericht (geografisch) werken. In 2023 was het geografisch werken ingericht, maar was het team nog zoekende naar de rolinvulling en bijbehorende samenwerking. In het basisteam werd informatie over de gebeurtenissen in de casus onvoldoende uitgewisseld en werd de casus niet in bredere context besproken. Er werd niet opgeschaald in de afgesproken sturingslijn, de teamleiding werd niet geïnformeerd en daardoor is de casus ook niet besproken in het driehoeksoverleg. Ook werd de casus niet buiten dit driehoeksoverleg besproken met de burgemeester of officier van justitie.

Incidenteel is wel contact geweest met ketenpartners; de casus werd aangemeld voor het project 'Justitie in de Bus' maar voldeed niet aan de projectcriteria. De casus werd ook ingebracht voor het gemeentelijk project Woonoverlast maar voldeed ook niet aan de voorwaarden voor dit project. Ook in deze samenwerking lijkt de focus te hebben gelegen op

losse incidenten en onvoldoende op het patroon van incidenten en een gezamenlijk doel, gericht op herstel van veiligheid.

4.3 Slachtofferperspectief

Een van de betrokkenen heeft meerdere keren bij de politie aangegeven een aangifte te willen doen. Daarop is niet altijd een aangifte opgenomen, wel werden registraties gemaakt in het politiesysteem. Uiteindelijk zijn in deze casus tussen augustus 2023 en januari 2024 vier aangiftes opgenomen van de betrokkenen. De aangiftes hebben niet geleid tot strafzaken. Twee aangiftes zijn in overleg met het Openbaar Ministerie vroegtijdig beëindigd. Bij een vroegtijdige beëindiging wordt besloten om niet (verder) op te sporen. Eén aangifte werd in het basisteam, op grond van het prioriteringskader dat met het Openbaar Ministerie is afgesproken, laag geprioriteerd en daarom niet in behandeling genomen. En in één aangifte is het recht tot strafvordering vervallen als gevolg van het overlijden van betrokkenen.

Een van de betrokkenen heeft aangegeven zich niet serieus genomen te voelen door de politie. Het niet opnemen van een aangifte kan hiertoe hebben bijgedragen. De politie is wettelijk verplicht een aangifte op te nemen en kan dit alleen weigeren als geen sprake is van een strafbaar feit.⁶

De politie heeft aangenomen dat de betrokkene via mijnslachtofferzaak.nl op de hoogte zou zijn van de beëindiging van de strafzaken. Een van de betrokkenen heeft herhaaldelijk geïnformeerd naar de status van de aangiftes en werd daarbij door de politie tweemaal onjuist geïnformeerd; er werd gezegd dat de aangifte nog in behandeling was terwijl deze al was afgesloten. De politie heeft niet het initiatief genomen om de betrokkenen persoonlijk te informeren over de vroegtijdige beëindiging van de aangiftes, terwijl in een gesprek een aanvullende toelichting gegeven had kunnen worden op de genomen beslissing. De politie had in deze casus meer vanuit het slachtofferperspectief kunnen handelen; aangiftes hadden eerder moeten worden opgenomen en het was zorgvuldiger geweest als de betrokkenen persoonlijk waren geïnformeerd over het vroegtijdig beëindigen en niet in behandeling nemen van de strafzaken.

4.4 Herkennen van (mogelijke) stalking

Een betrokkene wilde op enig moment aangifte doen van stalking. Er is een aangifte opgenomen, maar niet van stalking.

In de evaluatie is onder meer, vanuit de portefeuille Zorg & Veiligheid, gekeken naar hoe de politie heeft gehandeld in relatie tot het herkennen van (mogelijke) stalking. Het evalueren van de handelwijze rondom stalking is uitdrukkelijk bedoeld om te kijken in hoeverre het opvolgen van werkinstructies op het gebied van stalking in deze casus tot andere inzichten en handelwijzen had kunnen leiden. De

Stalking

Stalking heet in juridische termen 'belaging' en is strafbaar gesteld in artikel 285b Wetboek van Strafrecht. Iemand maakt zich schuldig aan belaging wanneer hij wederrechtelijk stelselmatig inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van een ander, met het oogmerk diegene te dwingen iets (niet) te doen of toe te staan, dan wel angst aan te jagen.

⁶ Zie paragraaf 2.2.

evaluatie is dan ook niet bedoeld om achteraf vast te kunnen stellen of er in deze casus sprake is geweest van stalking door een van de betrokken partijen.

De politie heeft een aantal landelijk voorgeschreven werkinstructies en instrumenten op het gebied van stalking. De voor deze casus meest relevante documenten zijn de Werkinstructie Stalking, het SASH-formulier (Screening Assessment for Stalking and Harassment, 2018) en de Aanpak 'Veiligheid Voorop!'. Ze worden hierna kort toegelicht.

Werkinstructie Stalking

Stalking is een zeer complex fenomeen, zowel in het herkennen ervan als in de aanpak. Stalking heeft zeer veel impact op iedereen die ermee te maken krijgt. Daarom is het belangrijk dat signalen van stalking worden herkend. Het herkennen van stalking is de eerste stap in het proces en daarmee cruciaal.

In de Werkinstructie Stalking staat beschreven welke acties de politie dient te verrichten vanaf de eerste melding van stalking. Deze acties zijn gericht op de veiligheid van slachtoffers. Dit is altijd maatwerk. De werkinstructie beschrijft hoe stalking kan worden herkend: stalking is iemand opzettelijk en structureel lastigvallen, waardoor die persoon zich in zijn of haar vrijheid of veiligheid voelt aangetast. Stalking gaat over ongewenste pogingen tot communicatie met het slachtoffer, bijvoorbeeld telefoneren, sms'en of aanspreken, communicatie via sociale media, maar ook over opwachten, bespieden of achtervolgen. Stalking kan ook gepaard gaan met strafbare feiten zoals laster, bedreiging, huisvredebreuk en vernieling.

SASH-formulier

Op basis van de Werkinstructie Stalking dient na iedere melding van stalking door de politie een risico-inschatting te worden gemaakt door middel van het SASH-formulier. Dit wetenschappelijk onderbouwde formulier is bedoeld om politiemedewerkers te helpen een risico-inschatting te maken en de relevante informatie vast te leggen.

Een instrument bij de aanpak van stalking is de query Stalking, die gedraaid wordt uit het politiesysteem. Deze query werkt als een vangnet om geregistreeerde incidenten met elementen van stalking uit de tekst te filteren en te herkennen. De afspraak is dat de query elke dag wordt uitgelezen.

Aanpak 'Veiligheid Voorop!'

De landelijke aanpak 'Veiligheid Voorop!' is gericht op het herstellen van de (fysieke) veiligheid voor alle betrokkenen. Deze aanpak geldt in alle gevallen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, waaronder stalking.

Wanneer een kind betrokken is, geldt vanuit 'Veiligheid Voorop!' onder meer de afspraak dat bij (dreiging van) onveiligheid of vermoeden van een strafbaar feit afstemming plaatsvindt met Veilig Thuis. Bij structurele onveiligheid is het van belang dat breder wordt gekeken dan enkel het strafrecht en dat door een van de betrokken partijen regie wordt gevoerd om te komen tot passende interventies gericht op structureel herstel van de veiligheid.

Casus

Toen de betrokkene aangifte van stalking wilde doen, is geen risico-inschatting gemaakt met behulp van het SASH-formulier. Er zijn in de casus meerdere signalen geweest waarop gehandeld had kunnen worden in lijn met werkinstructies en afspraken op het gebied van stalking, om te kunnen vaststellen of daarvan sprake was. De signalen zijn niet herkend, aan stalking werd niet gedacht. Omdat het SASH-formulier niet werd ingevuld, werd ook niet gedacht aan het stelsel Bewaken en Beveiligen. Naar aanleiding van de evaluatie is overigens getoetst of deze casus zou hebben geleid tot acties in het stelsel Bewaken en Beveiligen. Dit blijkt niet het geval te zijn.

Het beeld van politiemedewerkers is veelal dat de Werkinstructie Stalking en het SASH-formulier zijn bedoeld voor zaken waarin sprake is van ex-partnerstalking. De inhoud van het SASH-formulier houdt dit beeld enigszins in stand doordat een aantal vragen alleen relevant zijn als er sprake is (geweest) van een relatie tussen het slachtoffer en de vermeende dader.

Ondanks dat bij het opnemen van de aangifte wel termen zijn vermeld die duiden op stalking, heeft het vangnet van de query Stalking niet gewerkt. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat informatie verloren ging omdat de query niet tijdig werd uitgelezen.

Door betrokkenen zijn meerdere meldingen gedaan over de onveiligheid van kinderen en het betrekken van kinderen in het conflict. Hierover is door de politie geen zorgmelding gedaan. Losse incidenten kunnen gezamenlijk een patroon opleveren van een structureel onveilige situatie en/of strafbaar feit. Gelet op de toename van de ernst en de aard van de meldingen, had de politie volgens de afspraken uit 'Veiligheid Voorop!' een zorgmelding moeten doen. Belangrijk hierbij is dat binnen de politie één politiemedewerker de verantwoordelijkheid voor overzicht en regie heeft en dat deze waar nodig opschaaft binnen de politieorganisatie en naar ketenpartners. De integrale aanpak die met 'Veiligheid Voorop!' wordt beoogd, richt zich eerst en steeds opnieuw op het herstellen van de (fysieke) veiligheid voor alle betrokkenen en daarna op risicogestuurde en herstelgerichte zorg, samen met ketenpartners. Het ontbrak in deze casus aan opschaling en regievoering.

4.5 Vastleggen informatie en documentatie

Informatie over de casus kwam bij de politie binnen via verschillende kanalen; telefonisch, via e-mail en sociale media. De meeste meldingen werden gedaan via 0900 - 8844 (bij het Regionaal Service Centrum (RSC), aan de balie van het politiebureau en enkele meldingen kwamen rechtstreeks binnen bij de wijkagent. Informatie, waaronder bewijsmateriaal in de vorm van filmpjes, geluidsfragmenten, et cetera, werd niet altijd in de politiesystemen vastgelegd waardoor soms werd voortgeborduurd op onvolledige informatie.

Voor de informatievoorziening van de afdeling Korpscheftaken (KCT) is het cruciaal dat verlofhouders in registraties worden gekoppeld aan een rol. Bij KCT worden personen die in het bezit zijn van een wapenverlof met behulp van Blueview gemonitord. Blueview is een zoekmachine die documenten en gegevens vindbaar maakt uit verschillende politiebronnen. Een van die bronnen is het politiesysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). Wanneer ten aanzien van een verlofhouder een registratie in BVH wordt opgemaakt, krijgt KCT automatisch een melding. Voorwaarde is wel dat de verlofhouder in de BVH-registratie gekoppeld is aan een rol van bijvoorbeeld betrokkene, aangever, slachtoffer of verdachte. Met name de

roltoedeling in BVH maakt dat een verlofhouder wel of niet wordt meegenomen in de verzameling van Blueview-meldingen die bij KCT terechtkomt. Omdat in registraties betrokkenen niet altijd aan een rol werden gekoppeld, hebben medewerkers van KCT relevante informatie over de jachtaktehouder gemist. Toen bekend was dat betrokkene een wapenverlof had, had persoonlijk contact tussen medewerkers van betrokken afdelingen kunnen zorgen voor een betere duiding en verrijking van beschikbare informatie. Dit is niet voldoende gebeurd. Wel is door een politiemedewerker van het basisteam contact gelegd met een medewerker van KCT toen de betrokkene aan de politiemedewerker had verteld dat hij een jachtakte had.

Binnen het RSC werden meldingen niet altijd vastgelegd in het politiesysteem. Hierdoor kwam niet alle beschikbare informatie bij het basisteam terecht. Het merendeel van de meldingen werd voor opvolging doorgezet naar het basisteam. Over deze meldingen is geen direct contact geweest met politiemedewerkers in het basisteam. Een betere afstemming tussen het RSC en het basisteam had de informatiepositie van zowel het RSC als het basisteam kunnen versterken.

4.6 Werkproces afdeling Korpscheftaken

Het geweldsmisdrijf is niet gepleegd met wapens waarvoor verlof was verleend. Toch zijn leerpunten naar voren gekomen over het werkproces van de afdeling KCT. Een van de leerpunten gaat over het gebruik van de briefinglijst. Een verlofhouder wordt bij KCT op de briefinglijst geplaatst wanneer uit opgehaalde informatie een beeld ontstaat dat deze nadere aandacht nodig heeft. De afdeling KCT bespreekt zaken op de briefinglijst tijdens hun casusoverleg. Zaken waarop actie moet worden ondernomen, worden uitgegeven aan KCT-medewerkers. Gebleken is dat medewerkers niet alle binnengekomen informatie aan de briefinglijst hebben toegevoegd en dat meldingen veelal geïsoleerd werden bekeken en beoordeeld, waardoor het bredere beeld werd gemist. De briefinglijst als middel om verlofhouders met een verhoogd risico extra onder de aandacht te brengen, lijkt het doel niet altijd te bereiken.

Bij 'vrees voor misbruik' moet een wapenverlof worden ingetrokken. Als er objectieerbare aanwijzingen zijn dat het voorhanden hebben van wapens en munitie niet langer aan een jachtaktehouder kan worden toevertrouwd, dan moet KCT overgaan tot nader onderzoek en eventueel tot het intrekken van de jachtakte en inbewaringneming van de bijbehorende wapens en munitie. Bij twijfel dient onder meer de wijkagent en een referent van de verlofhouder te worden bevroegd. Dit is niet gebeurd. Er waren in de loop van 2023 voldoende objectieerbare aanwijzingen voor 'vrees voor misbruik' op grond waarvan de jachtakte had moeten worden ingetrokken.

De procedure die KCT hanteert voor het verlof tot verkrijgen van een vuurwapen wijkt daarnaast af van de geldende regelgeving. Hierdoor wordt een wettelijk voorgeschreven contactmoment gemist. Nadat het verlof is verleend en de verkrijger het vuurwapen heeft ontvangen, dient deze het verkregen vuurwapen op een politiebureau aan een medewerker van KCT te tonen. Deze processtap is bedoeld om te beoordelen of het juiste wapen is bijgeschreven en of het wapen voldoet aan de wettelijke criteria. KCT laat de verkrijger echter niet naar het politiebureau komen voor het tonen van het vuurwapen. Daarmee wijkt op dit

punt de door KCT gevolgde procedure af van de wettelijk voorgeschreven procedure. Dit is een bewuste keuze omdat het politiebureau daarvoor onvoldoende is ingericht. Het bureau heeft geen ontladinrichting voor zware wapens waardoor het niet veilig is om wapens te laten tonen. Jaarlijks worden tussen de 4000 en 5000 wapens bij- en afgeschreven en het tonen van wapens vraagt veel tijd van medewerkers.

Verlofhouders worden driejaarlijks thuis door de politie gecontroleerd. Tijdens een onaangekondigd bezoek wordt gekeken of de wapens en munitie die op de vergunning staan aanwezig zijn en of ze volgens de voorschriften worden bewaard. De wettelijk verplichte thuiscontroles hebben bij de jachtakehouder plaatsgevonden en zijn goed gedocumenteerd.

4.7 Werkproces afdeling Regionaal Service Centrum

De afdeling RSC vormt het voorportaal van de politie in het contact met de burger. Het RSC doet onder meer de intake van telefonische meldingen en verzoeken. Meldingen die bij het RSC binnenkomen, worden door RSC-medewerkers voorzien van een prioriteitscodering. Wanneer een melding meteen politie-inzet vereist, dan wordt deze via het politiesysteem doorgezet naar het Operationeel Centrum. Andere, niet-spoedeisende meldingen worden door RSC-medewerkers afgehandeld of worden voor opvolging doorgezet naar het desbetreffende basisteam via het politiesysteem. Het RSC heeft geen zicht op hoe de meldingen in het basisteam worden afgehandeld. Neemt een melder via het RSC opnieuw contact op met de politie, dan kan het RSC wel zien dat de melder eerder een melding of verzoek heeft gedaan. Wanneer blijkt dat door het basisteam herhaaldelijk niet is gereageerd op doorgezette meldingen, wordt door het RSC contact gelegd met de operationeel coördinator van het basisteam. Het is niet duidelijk of dit is gebeurd naar aanleiding van meldingen in deze casus. Het is in elk geval niet vastgelegd bij het RSC.

Wanneer een slachtoffer een melding doet bij het RSC, dient de RSC-medewerker een aantal vastgestelde vragen te stellen en de antwoorden daarop vast te leggen. Komen hierbij zogenaamde 'rode vlaggen' naar voren dan draagt de RSC-medewerker de melding niet via het politiesysteem (digitaal) over aan het basisteam, maar door persoonlijk contact met de operationeel coördinator. In praktijk blijken de noodzakelijke vragen niet altijd te worden gesteld waardoor informatie achterblijft en niet wordt vastgelegd. Het is niet duidelijk of hiervan in deze casus sprake was.

In een van de ongeveer zeventig meldingen die in deze casus bij het RSC zijn gedaan, werd gesproken over stalking. Het RSC kent geen specifieke registratiecode voor meldingen van stalking. Een dergelijke melding wordt door RSC-medewerkers doorgaans als 'overlast persoon' in het politiesysteem gezet omdat het niet mogelijk is om de melding te coderen als 'stalking'. Afspraak is dat meldingen van stalking niet via het politiesysteem naar het basisteam worden doorgezet, maar persoonlijk naar de operationeel coördinator. Of dat met deze melding is gebeurd, kon niet worden achterhaald.

5 Leerpunten op basis van de bevindingen

Uit de bevindingen van hoofdstuk vier volgen leerpunten. Deze zijn in dit hoofdstuk samengebracht in negen paragrafen.

5.1 Focus op een structurele aanpak van onveilige situaties

De politie heeft veel aandacht geschonken aan de afzonderlijke incidenten in deze casus. Dit heeft geleid tot een groot aantal interventies. De politie dient meldingen te beschouwen en beoordelen in een brede context om een patroon van escalatie en onveiligheid te kunnen herkennen. Dit om regie te kunnen voeren op het gehele politieproces en in te zetten op passende, integrale interventies gericht op een structurele aanpak van een onveilige situatie. Dit vraagt reflectiemomenten binnen en tussen afdelingen, bedoeld om van elkaar te leren.

Leerpunten:

- Meldingen gezamenlijk en in brede(re) context beoordelen en oppakken.
- Regie voeren voor een beter overzicht en meer samenhang in de casus.

5.2 Verbeteren interne samenwerking

Goede samenwerking is cruciaal in de aanpak van veiligheidsproblemen. In deze casus was het basisteam in transitie van thematisch naar clustergericht (geografisch) werken. Juist in transities, waarin focus ligt op rolinvulling en nieuwe vormen van samenwerking, is het belangrijk om aandacht te houden voor goede informatie-uitwisseling. Het bespreken van casuïstiek in brede context draagt bij aan de opschaling volgens de afgesproken sturingslijn.

In deze casus had een van de betrokkenen een wapenverlof. Persoonlijk contact tussen de afdeling Korpscheftaken (KCT), het basisteam en andere afdelingen draagt bij aan een betere duiding en verrijking van (systeem)informatie met betrekking tot verlofhouders.

Leerpunten:

- Interne samenwerking verbeteren om het gebiedsgebonden politieproces te versterken.
- Tijdig opschalen volgens de afgesproken sturingslijn.
- Versterken van de informatiepositie van KCT, het basisteam en andere afdelingen met betrekking tot verlofhouders door betere samenwerking.

5.3 Ketensamenwerking richten op structureel herstel van veiligheid

Over deze casus is afstemming gezocht met ketenpartners. De casus voldeed niet aan de gestelde (project)voorwaarden. Het is belangrijk om in de samenwerking met ketenpartners op basis van de beschikbare informatie het patroon van incidenten te herkennen en aandacht te hebben voor structureel herstel van veiligheid.

Leerpunt:

- In de samenwerking met ketenpartners, meer focus op het patroon van incidenten en structureel herstel van veiligheid.

5.4 Aandacht voor herkennen van (mogelijke) stalking

De evaluatie is niet bedoeld om achteraf vast te kunnen stellen of er in deze casus sprake is geweest van stalking. Wel waren in de periode voorafgaand aan het dodelijk misdrijf meerdere signalen waarop gehandeld had kunnen worden in lijn met de werkinstructies en afspraken op het gebied van stalking. Ook in situaties waarbij geen sprake is van een conflict tussen (ex)partners is het van belang om signalen van stalking te herkennen door het gebruik van werkinstructies en instrumenten. Dit om te komen tot passende interventies gericht op structureel herstel van de veiligheid.

Leerpunt:

- Herkenning van (mogelijke) stalking verbeteren door het gebruik van beschikbare instrumenten op stalking, onder andere door het dagelijks uitlezen van de query Stalking.

5.5 Informatie zorgvuldig en tijdig registreren

Informatie over de casus is via verschillende kanalen bij de politie binnengekomen. Informatie die met de politie gedeeld werd bestond ook uit e-mail, filmpjes en geluidsfragmenten. Al deze informatie dient zorgvuldig en tijdig vastgelegd te worden in het politiesysteem, zodat een volledig beeld ontstaat. Juist in conflicten waarin een van de betrokkenen een wapenverlof heeft, is het cruciaal dat KCT beschikt over alle informatie die bij de politie bekend is. Het is van belang dat verlofhouders in registraties in het politiesysteem gekoppeld worden aan een rol.

Leerpunten:

- Zorgvuldiger en tijdig registreren, met koppeling van betrokkenen aan een rol in het politiesysteem.
- Bij meldingen over conflicten meer scherpte op verlofhouderschap organiseren.

5.6 Handelen vanuit slachtofferperspectief

De casus is vanaf het eerste moment beschouwd als een civielrechtelijk conflict. Binnen die context is soms de afweging gemaakt om een aangifte niet op te nemen. Bij (verzoeken tot) het opnemen van aangiftes en het daaropvolgende proces is het belangrijk om te blijven handelen vanuit het perspectief van slachtoffers.

Leerpunt:

- Bij (verzoeken tot) het opnemen van aangiftes en het daaropvolgende proces, handelen vanuit slachtofferperspectief.

5.7 Aanscherpen werkproces Korpscheftaken

Hoewel het geweldsmisdrijf niet is gepleegd met wapens waarvoor verlof was verleend, zijn uit de evaluatie leer- en verbeterpunten naar voren gekomen over het werkproces van de afdeling KCT. Op het moment dat er objectieerbare aanwijzingen zijn dat het voorhanden hebben van vuurwapens niet langer aan jachtaktehouders kan worden toevertrouwd, moet nader onderzoek ingesteld worden. Het is van essentieel belang dat signalen van vrees voor misbruik altijd leiden tot handelen. Bij twijfel over de verlofhouder dient onder meer de wijkagent en een referent geraadpleegd te worden.

De briefinglijst is een middel om verlofhouders met een verhoogd risico bij KCT-medewerkers extra onder de aandacht te brengen. Nieuwe informatie dient aan de briefinglijst toegevoegd te worden en besproken te worden in het casusoverleg, zodat noodzakelijke vervolgacties en opvolging in gang gezet kan worden.

Leerpunten:

- Meer scherpthe bij signalen van 'vrees voor misbruik' en altijd handelen.
- Bij twijfel over een verlofhouder altijd de wijkagent en een referent raadplegen.
- Zorgvuldig gebruik van de briefinglijst als middel om verlofhouders met verhoogd risico extra onder de aandacht te brengen en noodzakelijke vervolgacties in gang te zetten.

5.8 Faciliteren ontladinrichting

Om te voldoen aan geldende regelgeving is het noodzakelijk dat een aanvrager van een wapenverlof naar het bureau komt om het vuurwapen te tonen. Hiervoor is het nodig dat het bureau voldoende is ingericht en voorzien is van een ontladinrichting.

Leerpunt:

- Zorgen voor een ontladinrichting bij KCT, zodat de wettelijk voorgeschreven procedure voor het verkrijgen van een vuurwapen gevolgd kan worden.

5.9 Aanscherpen werkproces Regionaal Service Centrum

Informatie over de casus is ook via het Regionaal Service Centrum (RSC) bij de politie binnengekomen. Het is van belang dat het RSC bij herhaalmeldingen contact legt met het basisteam. In het geval van slachtofferschap stelt het RSC een aantal vastgestelde vragen en legt dit zorgvuldig vast. Als hierbij rode-vlaggen naar voren komen, draagt de RSC-medewerker de melding niet via het politiesysteem (digitaal) over aan het basisteam, maar door persoonlijk contact. Om vast te stellen of contact is gelegd tussen het RSC en het basisteam, is het van belang dat dit wordt vastgelegd. Dit alles met als doel om te zorgen voor goede opvolging.

Het RSC kent geen specifieke registratiecode gericht op meldingen van stalking. Om informatie goed vast te kunnen leggen in het politiesysteem is het noodzakelijk dat meldingen 'gecodeerd' kunnen worden als stalking.

Leerpunten:

- Informatie zorgvuldig registreren in het politiesysteem om te zorgen voor opvolging.
- Informatie-uitwisseling tussen het RSC en het basisteam verbeteren.

6 Aanbevelingen

De aanbeveling is om de genoemde leerpunten op te pakken en waar mogelijk te integreren binnen bestaande werkprocessen en portefeuilles. We willen een lerende organisatie zijn en verbeteren continu onze processen.

6.1 Doorontwikkeling gericht op toerusting medewerkers, regie en professionele beoordeling

Ondanks dat de afgelopen jaren al veel is ingezet op het verbeteren van de integrale aanpak op het snijvlak van zorg en straf, zijn casussen vaak ingewikkeld en is de aanpak nog steeds (te) kwetsbaar. (Potentiële) slachtoffers lopen veiligheidsrisico's die vanuit een integrale en afgesproken aanpak gereduceerd kunnen worden. De impact van onveiligheid op het leven van slachtoffers is groot. Ook op de betrokken professionals is de impact vaak groot als de zaak toch een ongewenste afloop heeft en achteraf blijkt dat andere (integrale) keuzes gemaakt konden worden. De toerusting van medewerkers is dan ook van evident belang.

1. Blijf prioriteit geven aan de uitvoering en borging van de aanbevelingen zoals deze zijn opgeschreven in onderzoeks- en inspectierapporten van afgelopen jaren, waaronder:
 - Onderzoeksrapport Commissie Eenhoorn: TweeSteden (2016)
 - Inspectierapport Justitie en Veiligheid naar de aanpak van stalking door Bekir E.-Humeyra (2019)
 - Inspectierapport Justitie en Veiligheid: Gestalkt. Gezien. Gehoord? (2024)
2. Richt deze uitvoering op de brede taakstelling binnen Zorg & Veiligheid vanuit de aanpak 'Veiligheid Voorop!'.
Belangrijke elementen hierin zijn:
 - Het herkennen van (mogelijke) stalking als cruciale eerste stap in het proces
 - Risico-inschatting en slachtofferveiligheid en het gebruik van de daarvoor beschikbare instrumenten
 - Zaakverantwoordelijkheid en regie op de brede politietaak
 - Samenwerking en communicatie met ketenpartners
 - Informatiedeling
3. Zorg ervoor dat in de basisteams een query Stalking dagelijks wordt uitgelezen.
4. Binnen de politie hebben we steeds meer mogelijkheden om processen slim(mer) in te richten. Bekijk goed welke informatie de afdeling Korpscheftaken (KCT) nodig heeft voor hun werkproces en ondersteun dit met technische middelen en mogelijkheden. Een voorbeeld is om de query Stalking mee te nemen in Blueview.
5. Bevorder de deskundigheid van medewerkers van het Regionaal Service Centrum zodat zij steeds beter in staat zijn de juiste vragen te stellen en de informatie goed in de systemen vast te leggen in relatie tot Zorg & Veiligheid en het werkproces op het gebied van stalking. Zorg daarbij voor de beschikbaarheid van een specifieke registratiecode gericht op meldingen van stalking.

6. Organiseer feedbacklussen gericht op leren en ontwikkelen, ter versterking van een goed leerklimaat en een duurzaam lerende organisatie.

6.2 Doorontwikkeling gericht op verbetering van *checks and balances* rond stelsel van legaal wapenbezit

Een belangrijk gegeven in deze casus en in casussen uit het verleden is het feit dat relevante informatie die binnen de politie bekend is, ongeacht de rubricering, ter beschikking moet worden gesteld aan de afdeling KCT.

7. Gebruik de leermomenten in deze casus om de *checks and balances* rond het stelsel van legaal wapenbezit te verbeteren en uitvoering te geven aan de voorgeschreven werkwijzen.

Belangrijke elementen voor het werkproces van Korpscheftaken uit deze casus zijn:

- Vastleggen en verbinden van informatie zodat alle informatie tijdig bij de afdeling KCT terechtkomt;
 - Proces van weging van informatie;
 - Beoordeling met een 4-ogenprincipe;
 - Borging van deskundigheid.
8. Zorg in het geval van een conflictsituatie waarbij sprake is van legaal wapenbezit voor nauwe samenwerking tussen Korpscheftaken en het basisteam. Niet de aanwezigheid van een strafbaar feit is relevant, maar de mogelijke aanwezigheid van stressvolle (levens)omstandigheden.

6.3 Doorontwikkeling in de eenheid; leerpunten die inmiddels zijn opgepakt

Een aantal leerpunten is binnen de eenheid al direct na het geweldsmisdrijf op 16 januari 2024 opgepakt. Er is een team Zorg & Veiligheid ingesteld dat regie voert op het oppakken van de leerpunten. In lijn met de landelijke aanpak 'Veiligheid Voorop!' zijn leerpunten vertaald naar de volgende concrete opgaven voor basisteam en KCT.

Query:

- Een query op stalking wordt dagelijks aangeboden bij het Coördinatiepunt Operationeel Politiewerk en moet dagelijks worden uitgelezen. Dit wordt gemonitord en hierop wordt gestuurd.
- Inzetten op deskundigheidsbevordering van medewerkers die de query uitlezen.

Handelingskaders:

De handelingskaders Zorg & Veiligheid worden besproken met medewerkers die een rol hebben in sturing en opschaling.

Regie:

Bij complexe Zorg & Veiligheid-casuïstiek wordt een casusregisseur aangesteld, zodat de casus- en procesregie verbetert.

Stalking:

- De stand van zaken met betrekking tot de implementatie van werkwijzen op het gebied van stalking worden per basisteam in kaart gebracht. Op basis daarvan worden verbeteringen doorgevoerd.
- Iedereen die werkzaam is in de operatie volgt de e-learning Screening Assessment for Stalking and Harassment. De voortgang wordt gemonitord.

Veilig Thuis-meldingen:

Er wordt gewerkt aan kwaliteits- en procesverbeteringen van de meldingen vanuit de politie aan Veilig Thuis.

Blueview meldingen

Met ingang van januari 2025 worden de Blueviewmeldingen dagelijks uitgelezen door de afdeling KCT, zoals landelijk is afgesproken.

